

Arkivsaksnr.:
2024/14848

Dokumentdato:
21.11.2024

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
88/24

Møtedato:
28.11.2024

VEDTAKSSAK

Internrevisjon – Status per november 2024 og forslag til internrevisjonsplan for 2025

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Instruks for internrevisjonen ved Universitetet i Bergen](#)

Saken gjelder:

Internrevisjonen er uavhengig av den daglige driften, rapporterer faglig til styret og koordinerer sitt løpende arbeid med ledelsen ved universitetsdirektør. I denne saken gir internrevisjonssjefen en status fra internrevisjonen per november 2024, og forslag til internrevisjonsplan for 2025.

Statlige virksomheter med utgifter eller inntekter over 300 millioner kroner kan vurdere å bruke internrevisjon som en del av virksomhetens system for styring og kontroll. Universitetet i Bergen er en stor og kompleks virksomhet. Universitetsstyret har vedtatt at internrevisjonen skal organiseres ved kjøp av tjenester, såkalt full utkontraktering. Universitetsstyret har uformet en instruks som sikrer revisjonens uavhengighet og at revisjonen gjennomføres i tråd med etablerte standarder. Universitetet i Bergen inngikk sommeren 2023 en rammeavtale om internrevisjon med PwC med Jonas Gaudernack, partner i PwC, som internrevisjonssjef.

Årsplan for 2025

I sitt forslag til plan skriver PwC at den er *fremkommet gjennom innspill fra organisasjonen, innsikt fra gjennomførte revisjoner, vurdering av relevante tema i sektoren, samt vurdering av aktuelle revisjonstemaer ut fra balanse mellom dekning av kjernenære- og støtteprosesser, og balanse mellom kontrollorienterte og rådgivningsorienterte oppdrag. Ved utarbeidelsen av forslaget til årsplan har internrevisjonen også vurdert hvilke revisjoner som vurderes som mest nyttig, sett opp mot øvrige initiativ som pågår.*

Forslag til revisjonsplan for 2025 inneholder totalt 6 revisjonsprosjekter.

- *Langtidsbudsjettering*
- *Eksamensadministrasjon*
- *Arbeid fra utlandet*
- *Helseforskning*
- *Informasjonssikkerhet og personvern*
- *Etterkontroll/stikkprøver*

Revisjonsprosjektene er nærmere omtalt i vedlagte revisjonsplan. Internrevisjonen har også vurdert andre aktuelle tema, slik det framgår av vedlagte revisjonsplan.

Internrevisjonsprosjektet om Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) – revisors anbefalinger

Internrevisjonen har gjennomført internrevisjonsprosjektet «*Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet*». Internrevisjonssjefens oppsummering og anbefalinger i sin helhet, er lagt ved.

Internrevisor oppsummerer sine anbefalinger i fem punkt (se vedlegg) som handler om:

- Tydeligere mål
- Styrket onboarding, opplæring og kompetanseheving
- Bedre støtteverktøy for prosjekt- og porteføljestyling
- Bedre maler og retningslinjer
- Undersøke muligheten for å bedre grunnlaget for budsjettering og prioritering

Oppfølging av internrevisors anbefalinger

UiB har etablert en arbeidsdeling mellom de fellesadministrative avdelingene og enheter som har BOA-aktivitet. Arbeidet er organisert i BOA-teamet som er en matriseorganisasjon som skal gi støtte både i søknads- og driftsfasen.

Internrevisjonen oppsummerer at UiB samlet jobber godt med BOA-området og at det er tydelige ambisjoner for BOA-virksomheten. Vi noterer også at rolle- og ansvarsdeling i hovedsak fremstår tydelig, både i søknadsarbeid og i oppfølgingen av prosjektene. Det er også positivt at søknadsstøtten fra BOA-teamet oppleves som god og profesjonell.

De siste årene har BOA-teamet videreutviklet støtten både i søknadsfasen og i driftsfasen. Rapporten løfter frem at prosjektlederne ikke alltid opplever å få den bistanden de trenger i gjennomføringsfasen. Dette skyldes både kapasitet, kompetanse og systemstøtte. De siste årene er det arbeidet særlig med å utvikle støtten i driftsfasen. I dette ligger både strukturering av prosjektarbeidet i oppstartsfasen, samt utvikling av opplæringstilbud. I forbindelse med innføring av nye systemløsninger på området har det vært høyt prioritert å styrke kompetansen hos prosjektøkonomene.

Rapporten peker også på manglende verktøy. Sammen med NTNU er UiB først ute med innføring av prosjektstøtteverktøy knyttet opp til økonomisystemet, og i 2024 er det et mål at alle søknader skal registreres i en egen prosjektsøknadsmodul. Dette vil gi gevinster i hele prosjektgjennomføringen og redusere en del av de utfordringene som kommer frem i rapporten. Det ligger også gode strukturer for registrering av timer, men her må det legges inn mer ressurser i opplæring og støtte til prosjektene slik at dette blir gjennomført.

Universitetsdirektørens kommentarer

Oppsummert gir internrevisjonsrapporten om BOA støtte til å opprettholde de etablerte strukturene i tillegg til gode innspill til arbeidet med å forbedre prosessene. BOA er en sentral og grunnleggende del av UiBs virksomhet og det er viktig at det er tilstrekkelig kapasitet lokalt og sentralt, men som det kommer frem av rapporten er det også et potensiale for forbedring gjennom prosess-støtte og kompetansestyrking i administrative funksjoner.

I arbeidet med årsplan for 2025 har PwC hatt god dialog med universitetsdirektøren, samt gjennomført møter med avdelingsdirektørene i fellesadministrasjonen. Internrevisor ber om

at planen godkjennes med fleksibilitet til å tilpasse gjennomføringen til fastsatt budsjetttramme for internrevisjon i 2025. Universitetsdirektøren vil legge til rette for internrevisjonen på en god måte gjennom en systematisk dialog.

Forslag til vedtak:

1. Universitetsstyret tar internrevisors redegjørelse om status for internrevisjonen per november til orientering.
2. Universitetsstyret vedtar internrevisjonens årsplan for 2025.

Tore Tungodden
universitetsdirektør

21.11.2024/Arne R. Ramslien

Vedlegg

Årsplan for internrevisjon 2025 med vedlegg, oppsummering av BOA-revisjonen

Styret ved Universitetet i Bergen
Kopi: Universitetsdirektør

18.11.2024

Internrevisjon - status per november 2024 og forslag til internrevisjonsplan for 2025

Innledning

UiB har engasjert PwC til å være virksomhetens internrevisor, og fastsatt instruks for internrevisjonens arbeid. I henhold til instruksen skal internrevisjonen arbeide etter en styrefastsatt årsplan, rapportere resultatet av enkeltrevisjonene fortløpende til administrasjonen, og periodisk oppsummere revisjonsarbeidet overfor styret.

Årsplanen for 2024 ble fastsatt i styremøtet 30. november 2023. Med dette rapporteres status per november 2024, og det fremmes forslag til årsplan for 2025.

Status for revisjonsplan 2024 per november 2024

- Klimaregnskap - rapportert til styret i mai 2024
- Informasjonssikkerhet - del 1 - rapportert til styret i mai 2024
 - Del 1 bestod av en innledende vurdering av situasjonsforståelsen som ligger til grunn for forbedringsprogrammet, organiseringen av forbedringsprogrammet og handlingsplanen/prioriteringene.
- Informasjonssikkerhet - del 2 - under planlegging, rapporteres på nyåret
 - Del 2 består av en avsjekk av fremdrift og testing av et utvalg viktige kontrolltiltak utover i organisasjonen ift. om de er implementert og fungerer som forutsatt.
- Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet - rapporteres i dette møtet (se vedlegg)
- Helhetlig administrasjon - forenklet rapportering - pågår, rapporteres på nyåret

Forslag til revisjonsplan 2025

Internrevisjonen har gjennom dialog med administrativ ledelse og universitetsdirektøren kommet frem til et forslag til revisjonsplan for 2025. Planprosessen bestod av å først utarbeide en lengre bruttoliste med aktuelle tema, og deretter vurdere hvilke revisjoner som anses som mest nyttig sett opp mot øvrige initiativ som pågår. Det endelige forslaget inneholder totalt seks revisjoner, jevnt fordelt mellom innsikts- og rådgivningsorienterte oppdrag og mer etterkontrollorienterte oppdrag.

Internrevisor ber om at planen godkjennes med fleksibilitet til å tilpasse gjennomføringen til fastsatt budsjetttramme for internrevisjon i 2025. Dette betyr at det kan bli aktuelt å skyve noe av gjennomføringen over på påfølgende års budsjett dersom det anses budsjettmessig nødvendig.

1. **Langtidsbudsjettering** - Innsikts og rådgivningsorientert revisjon. Revisjonen vil undersøke hvordan det arbeides sentralt og på fakultetene med langtidsbudsjettering, sett opp mot 2030-strategien og tilhørende handlingsplaner. Planlegges det ut fra hvor man skal, eller ut fra hvor man er i dag? Hvilke muligheter finnes for å lære av, og dele, intern god praksis? .
2. **Eksamensadministrasjon** - Innsikts og rådgivningsorientert revisjon. Prosessen er ressurskrevende for organisasjonen, og har aktiviteter på alle organisatoriske nivåer. Revisjonen vil undersøke roller og ansvar, koordinering og samspill, og søke å avdekke eventuelle utfordringer og forbedringsmuligheter, herunder særskilt ift effektivitet, tidsbruk og eventuelt dobbeltarbeid.

3. **Arbeid fra utlandet** - Avgrenset innsiktsrevisjon. Mange ansatte har tidvis arbeidsplass i utlandet. Revisjonen vil undersøke hvordan regelverk og arbeidsgiveransvar praktiseres med tanke på forsikringer, tillatelser med mer. Revisjonen vil gi innspill til videre utvikling av policy på området for universitetet.
4. **Helseforskning** - Helseforskningsprosjekter omfatter ofte svært sensitive data, og er derfor regulert gjennom helseforskningsloven. Helseforskningsloven stiller krav til systematisk internkontroll på området, og periodiske revisjoner. Helsetilsynet gjennomførte et tilsyn av helseforskning ved UiB i 2021, og det er i ettertid blitt jobbet med forbedringstiltak. Foreslått revisjon vil vurdere internkontrollregimet for helseforskning, og herunder blant annet se på hvordan universitetet har fulgt opp anbefalingene fra helsetilsynet, samt foreta en uavhengig testing av etterlevelse av et utvalg sentrale internkontrollkrav.
5. **Informasjonssikkerhet og personvern** - Informasjonssikkerhet og personvern er vedvarende viktige tema, og det foreslås at internrevisor gjennomfører et utvalg spissede revisjoner på området i 2025, i tillegg til å fortsette testing av implementering av tiltakene fra sikkerhetssatsningen.
6. **Etterkontroll / stikkprøver** - Det gjennomføres korte avsjekker / stikkprøver av et utvalg tema for å oppnå bredde i revisjonsdekningen på en kostnadseffektiv måte. Utvalgte temaer besluttes i samråd med administrasjonen.

Som alternativ ble følgende revisjoner ansett som mest aktuelle:

- Forskningsetikk - kontrollregime juks/uredelighet
- Etter- og videreutdanning
- Kvalitetssystemet for utdanning
- Internasjonalisering - forskningsutveksling inn/ut og/eller studentutveksling inn/ut
- Rom- og tidsplanlegging ifm undervisning
- Økonomistyring store enheter - Velge et utvalg enheter med stort økonomisk omfang
- Leverandørstyring - Samordnet og helhetlig leverandørstyring
- Rekruttering UF-stillinger - muligheter for tidseffektivisering i rekrutteringsprosessen.
- Midlertidighet
- Beredskapsorganisasjon
- Styringssystem fysisk sikkerhet
- Ivaretagelse av sikkerhetsloven (og eksportforskriften)
- HMS
- Bierverv (compliance avsjekk)
- Varslingsregime

Med vennlig hilsen
Internrevisjonen / PricewaterhouseCoopers AS

Jonas Gaudernack
Partner, PhD

Vedlegg:

- Revisjonsrapport Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

Disclaimer / ansvarsbegrensning

Denne rapporten er utarbeidet for UiBs interne bruk i forbindelse med vårt oppdrag som virksomhetens internrevisor i samsvar med avtale datert 3.7.2023.

Styre og rektor har det overordnede ansvar for å etablere, utvikle og vedlikeholde en forsvarlig internkontroll i virksomheten. Tilsvarende har de en plikt til å følge opp at sviktende forhold i virksomhetens internkontroll blir rettet opp. Internrevisjonen skal bistå styre og rektor med å ivareta deres ansvar for å se etter at internkontrollen er forsvarlig. Internrevisjonen skal være en uavhengig, objektiv bekreftelses- og rådgivningsfunksjon som har til hensikt å tilføre merverdi og forbedre organisasjonens drift. Våre vurderinger bygger på faktainformasjon som har fremkommet i intervjuer med UiBs ansatte og i dokumentasjon som UiB har gjort tilgjengelig for oss.

PricewaterhouseCoopers (PwC) har ikke foretatt noen selvstendig verifisering av informasjonen som har fremkommet, og vi innestår ikke for at den er fullstendig, korrekt og presis. Rapporten inneholder materiale som er konfidensiell for UiB og PwC. UiB har rett til å benytte informasjonen i denne rapporten i sin virksomhet, i samsvar med avtalen mellom UiB og PwC. PwC påtar seg ikke noe ansvar for tap som er lidt av UiB eller andre som følge av at vår rapport eller utkast til rapport er distribuert, gjengitt eller på annen måte benyttet i strid med disse bestemmelsene eller avtalen. Ved deling av hele eller deler av rapporten skal UiB sikre at enhver ansvarsfraskrivelse PwC har inkludert eller senere ønsker å inkludere i rapporten, blir gjengitt i sin helhet i alle eksemplarer som deles.

UiB får rettighetene til resultatet av oppdraget, mens PwC beholder opphavsrett og alle andre immaterielle rettigheter til alt bakgrunnsmateriale, herunder, men ikke begrenset til, ideer, konsepter, modeller, informasjon og know-how som er utviklet i forbindelse med vårt arbeid. UiB kan ikke videreutvikle resultatet under PwC logo. Enhver handling som gjennomføres på bakgrunn av vår rapport foretas på eget ansvar.

Vedlegg: Sammendrag av internrevisjonsrapport: Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet

Bakgrunn og formål med revisjonsprosjektet

UiB har engasjert PwC til å være virksomhetens internrevisor, og fastsatt instruks for internrevisjonens Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er et viktig område for UiB. Eksternfinansierte prosjekter omfatter store beløp, og er gjenstand for detaljerte styrings-, rapporterings- og revisjonskrav. Tematikken er også satt på dagsorden av Riksrevisjonen med tanke på risiko for kryssubsidiering.

Evnen til å tiltrekke seg ekstern forskningsfinansiering, særlig fra Norges forskningsråd og fra EU-systemet, er en viktig indikator på forskningskvaliteten, og kan styrke universitetets anseelse. I tillegg er det viktig rent økonomisk. BOA styrker også utdanningsvirksomheten og legger til rette for forskningsbasert undervisning.

Denne typen prosjekter krever høy grad av profesjonalitet både i søknadsprosessen og i oppfølging og rapportering etter at prosjektene er gjennomført. UiB må etterleve regelverk og krav knyttet til budsjettering, regnskapsføring og rapportering for slike prosjekter.

UiB ønsket også å vurdere sin modenhet i tilnærmingen til BOA-prosjekter, fra strategi og målsetninger, via arbeidet med søknader, til oppfølging og rapportering. Formålet med revisjonen har vært å bidra med et kunnskapsgrunnlag, og gi råd til hvordan BOA-området kan forbedres ytterligere.

Tema for revisjonen

Revisjonen har sett på to hovedtema:

1. Modenhet i arbeidet med BOA, herunder
 - Mål og ambisjoner
 - Organisering, roller og ansvar
 - Kompetanse og kapasitet
 - Teknologi og støtteverktøy
2. Etterlevelse av formelle krav og regelverk, basert på stikkprøver

Gjennomføring av revisjonen

Revisjonen er gjennomført i perioden august til oktober 2024. I dialog med UiB har revisjonen hatt fokus på Det humanistiske fakultet (HF) og Fakultet for naturvitenskap og teknologi (NT), samt Universitetet som helhet. Hovedfokus har vært UiB som helhet, hvor vi har avgrenset informasjonsinnhentingen til nevnte fakulteter for å kunne vurdere UiBs modenhet innenfor BOA. Vi har ikke gjennomført en fullstendig kartlegging av BOA ved fakultetene.

Hovedinntrykk

Det er vårt hovedinntrykk er at UiB jobber godt med BOA-området. Vi ser at det er satt tydelige ambisjoner for BOA-aktiviteten, og at de overordnede målene i hovedsak er speilet i målene til de enkelte fakultetene og instituttene. Flere trekker imidlertid fram at det ikke oppleves tilstrekkelig samsvar mellom ambisjonene og forutsetningene for gjennomføring.

Rolle- og ansvarsdeling fremstår i hovedsak tydelig, både i søknadsarbeid og i oppfølgingen av prosjektene. Når det gjelder kapasitet og kompetanse, opplever de fleste av prosjektledere og prosjekteiere at de har tilgang til støtte fra personer med god og relevant kompetanse. Men det har også vært stor utskifting av prosjektøkonomer, som har ført til kompetansetap og periodevise kapasitetsutfordringer. Økonomi- og lønnsystemer oppleves å ha forbedret seg etter betydelige utfordringer under BOTT-innføringen. Det oppleves imidlertid fortsatt rom for forbedring, og flere etterspør bedre verktøy for prosjektstyring og ressursoversikt.

Våre stikkprøvekontroller viste at budsjetteringen av prosjektene er foretatt i tråd med føringer, mens det var noe svakere resultater når det gjaldt å dokumentere fortjeneste for oppdragsprosjekter, faglig interesse for bidragsprosjekter og grunnlag for personalkostnader.

Vurdering av forbedringspotensial i det generelle administrative arbeidet med BOA

Mål og ambisjoner

UiB har som mål å være et ledende internasjonalt forskningsuniversitet. I tillegg er det satt ambisjoner frem mot 2030 om å være en attraktiv internasjonal samarbeidspartner, oppnå flere sentre for fremragende forskning (SFF) og tildelinger fra Det europeiske forskningsrådet (ECR). Fra intervjuer erfarer vi at UiBs strategi er kjent ved fakultetene og instituttene, og at de speiles i deres strategier.

Flere av de intervjuede gir uttrykk for at UiB i liten grad har satt måltall for BOA ved fakultetene, som kunne bygd opp under UiB sine samlede mål og blitt fulgt opp gjennom styringsdialogen på alle nivåer. Intervjuobjektene opplever at dette har vært en bevisst prioritering for å gi en viss frihet til fakultetene. Det er imidlertid vår vurdering at mangel på mål satt fra toppen kan bidra til at desentraliserte mål får for mye spillerom og at man mister det helhetlige bildet.

Under intervjuene har flere trukket frem at det ikke er tilstrekkelig samsvar mellom UiB sentralt sine mål og ambisjoner og tilrettelegging for gjennomføring av BOA-prosjekter. Eksempelvis fortalte flere at støttefunksjonene tilhørende BOA-prosjekter ikke er skalerte opp i takt med det økende antallet og at fagmiljøene derfor ikke er rustet til å håndtere den voksende mengden. Det er internrevisjonens inntrykk at både fakultetene og UiB sentralt er omforent om at det er behov for økt BOA-aktivitet som resultat av strammere økonomi, men at de hindres av mangel på tilstrekkelig tilrettelegging for god gjennomføring.

Organisering, roller og ansvar

I Fellesadministrasjonen ved UiB oppfatter vi at Forsknings- og innovasjonsavdeling (FIA) har en sentral rolle innenfor BOA, hvor seksjon forskning blant annet har en "pådriverrolle" overfor fagmiljøene mht. mobilisering og forberedelser av prosjektsøknader. Flere av intervjuobjektene opplever at det sentrale tverrfaglige BOA-teamet bidrar med god støtte, og de omtales som profesjonelle og som et viktig bidrag inn i søknadsfasen.

Fra intervjuer erfarer vi at enkelte fakulteter, som NT, har valgt å ha økonomiressursene sentralt på fakultetet, mens forskningsrådgivere er ute på instituttene. NT har opplyst at bakgrunnen for sentralisering av økonomifunksjonen er en målsetting om økt faglig kompetanse gjennom et attraktivt økonomifaglig miljø, redusert sårbarhet og standardisering av tjenestene. Videre er det nødvendig med forskningsnære rådgivere på grunn av NT-fakultetets omfang og avhengighet av BOA, og de er derfor ansatt på instituttene. Andre fakulteter, som HF, har valgt å ha både økonomer og forskningsrådgivere sentralt på fakultetet. Enkelte trekker fram at det er viktig å forstå at enkelte fakulteter, som HF, har valgt å beholde lønnsbudsjettet på fakultetsnivå, mens andre, som NT, har videreført lønnsbudsjettene ned på instituttnivå, og at dette gjør at behovene for økonomioppfølging blir ulikt på hhv. fakultets- og instituttnivå.

De fleste vi intervjuer forteller at roller og ansvarsdeling er tydelig, både i søknadsarbeid og i oppfølgingen av prosjektene.

Det blir tatt opp i flere intervjuer at det er behov for bedre oppfølging i gjennomføringsfasen for BOA-prosjekter, spesielt for mindre prosjekter. Videre opplyses det at prosjektledere ofte undervurderer den administrative delen av et prosjekt, som gjør at uerfarne prosjektledere ofte har behov for betydelig administrativ støtte. Vi mener det vil være nyttig for enkelte fakulteter å tydeligere presisere forventningene til prosjektleder og støttefunksjoner under gjennomføringen av et prosjekt.

UiB har etter BOTT-overgangen organisert seg slik at gjennomgang av reiseregninger ligger hos lønnsavdelingen sentralt. Dette innebærer at økonomiavdelingene både sentralt og lokalt i fakulteter/institutter ikke har tilgang til reiseregninger som ligger under lønn, og dette gjør det vanskelig for økonomene å utøve god økonomisk styring både på prosjektnivå og fakultetsnivå.

Kompetanse og kapasitet

Fra intervjuer er det et overordnet inntrykk at prosjektledere og prosjekteiere har tilgang til støtte fra personer med god og relevant kompetanse. Det sentrale BOA-teamet omtales som kompetent innenfor sine ulike fagområder. Hovedinntrykket fra samtaler med fakultetene indikerer også at de har tilgang til relevant kompetanse hos prosjektøkonomer og forskningsrådgivere, men det nevnes at

utskiftning blant prosjektøkonomer har vært utfordrende ved UiB tidligere, og at det har ført til kompetansetap og periodiske kapasitetsutfordringer. UiB har gjort lønnsjusteringer for å beholde kompetansen, og enkelte fakulteter har sentralisert økonomiavdelingene for å redusere sårbarheten.

UiB har etablert kompetanseprogrammet UiB Opp for eksterntfinansiering og forskningsstøtte, som inkluderer både introduksjons- og videregående kurs. Gjennom intervjuer omtales det at det finnes flere fora for kompetansedeling, som BOA-controller dag, BOA-kaffe, og prosessrådgivermøter, samt opplæringsseminarer og programmer for yngre forskere. Disse tiltakene anses som god praksis og bidrar positivt til utviklingen av BOA-området.

I intervjuene fortelles det at til tross for ambisjoner om økt BOA-aktivitet, er støttefunksjonene ikke skalert opp tilsvarende, noe som har ført til presset kapasitet blant prosjektcontrollere og BOA-teamet. Dette kan bli en flaskehals i videre utvikling av BOA-området. Vi er gjort oppmerksom på at en BOA-gruppe er nedsatt for å identifisere forbedringsområder, noe som anses som et positivt initiativ.

Teknologi og støtteverktøy

UiB er en del av BOTT-samarbeidet som har som mål å standardisere systemer for like institusjoner. Selv om samarbeidet i starten førte til utfordringer, som manglende mulighet til å avslutte prosjekter, har mange av disse problemene blitt løst. Flere forteller at systemene nå fungerer tilfredsstillende, men at de fortsatt ikke er optimale. Det er fortsatt utfordringer med tungvinte prosesser, vanskelig budsjettering, lav presisjon, og behov for skyggeregnskap, noe som indikerer behov for videre utvikling.

Til tross for forbedringer i BOTT-systemene, mangler det verktøy for prosjektstyring og ressursoversikt. Dette inkluderer verktøy for å vise fremdrift mot budsjett, oversikt over ansattes belastning på prosjekter, og støtte til prosjektledere i gjennomføringen av prosjektene. Mangelen på slike verktøy fører til "hjemmesnekrede" løsninger og gjør økonomistyringen vanskeligere, samt kompliserer ressursplanlegging.

Etterlevelse av krav og regelverk

I denne revisjonen er 31 BOA-prosjekter valgt ut for stikkprøvekontroll. For alle prosjekter er følgende undersøkt:

1. Foreligger et fullstendig prosjektbudsjett som inkluderer direkte og indirekte kostnader basert på TDI-modellen?
2. Har oppdragsprosjektene kalkulert inn en rimelig fortjeneste?
3. Er vurdering av faglig interesse dokumentert for bidragsprosjekter?
4. Er det dokumentert at prosjektrengskapet baserer seg på faktiske kostnader (medgått tid og andre utlegg), inkludert registrering av faktiske timer?

Prosjektbudsjett og TDI-modell

For de 31 utvalgte prosjektene foreligger det i all hovedsak budsjetter med direkte og indirekte kostnader, basert på TDI-modellen. Ni prosjekter har mangler knyttet til budsjetteringen, men for syv av disse er dette velbegrunnet.

Vårt inntrykk er at UiB etterlever kravene til budsjetter som inkluderer direkte og indirekte kostnader, og at disse er basert på TDI-modellen.

Kalkulert fortjeneste

Av stikkprøveutvalget på 10 oppdragsprosjekter har tre av disse budsjettert med fortjeneste. Ytterligere fire prosjekter fikk et regnskapsmessig overskudd ved prosjektslutt, selv om det ikke var budsjettert med fortjeneste. UiB har en budsjettmal for oppdragsprosjekter som inkluderer beregning av fortjeneste. Vi er ikke kjent med andre retningslinjer for budsjettering av fortjeneste for oppdragsprosjekter ved UiB, men dette er et krav i "BOA-reglementet".

Dokumentasjon av faglig interesse

Dokumentasjonen av faglig interesse for bidragsprosjekter viste seg å være mangelfull, hvor våre stikkprøver viste mangler for 17 av 21 bidragsprosjekter. Vi kan heller ikke se at UiB har etablert tydelige retningslinjer for hvordan faglig interesse skal vurderes for bidragsprosjekter.

Dokumentasjon av faktiske kostnader (timeføring)

Det er ikke krav til at påløpte personalkostnader skal dokumenteres gjennom timeregistrering, med mindre dette er et krav fra oppdrags- eller bidragsgiver. Andre måter å dokumentere personalkostnader på kan benyttes så lenge dette er vurdert og dokumentert. Vi har mottatt dokumentasjon av personalkostnadene for 6 av 31 BOA-prosjekter. Vi har mottatt delvis dokumentasjon for 2 prosjekter og ingen dokumentasjon for øvrige prosjekter, men det opplyses for flere av dem at det finnes ytterligere dokumentasjon. Vår vurdering er at dokumentasjonen av personalkostnader ved BOA-prosjektene har svakheter. Det er en risiko for at UiBs prosjekter ikke synliggjør fullstendige og reelle kostnader, og at man går glipp av inntekter.

Hovedanbefalinger

1. Det bør settes tallfestede og tidfestede mål for BOA på institutt- og fakultetsnivå, som kan sammenstilles til konkrete mål for institusjonen for å ivareta både autonomi og et helhetsbilde. Mål og planer bør følges opp i styringsdialogen på alle nivåer.
2. UiB bør styrke onboarding og opplæring av nye prosjektøkonomer og prosjektledere knyttet til BOA-prosjekter, for å bygge kompetanse og sikre god arbeidsdeling og redusere konsekvensene når noen slutter.
3. UiB bør vurdere å undersøke muligheter for bedre verktøystøtte for prosjekt- og porteføljestyling inkludert ressursstyring. Dette bør ta utgangspunkt i prosjektledere og andre ledes behov for BOA-relatert og annen styringsinformasjon. Samarbeid og erfaringsdeling med andre universiteter kan være hensiktsmessig.
4. UiB kan forbedre maler og retningslinjer for BOA:
 - UiB kan vurdere å gjøre budsjetteringsmalene for BOA obligatorisk for å sikre etterlevelse av kravene.
 - UiB kan vurdere å presisere krav til overskudd i oppdragsprosjekter i egne rutiner for BOA-prosjekter.
 - UiB bør etablere en rutine for å dokumentere faglig interesse i bidragsprosjekter. Dette kan inngå i eksisterende rutine for avklaring om søknad er iht instituttet/institusjonens strategi.
5. UiB bør undersøke praksis for timeføring nærmere, og ved behov forsterke oppfølgingen av timer som føres. Dette kan både gi mer innsikt i hvordan ressursene faktisk disponeres og gi bedre grunnlag for fremtidig budsjettering og prioritering.